

Till läsningen: Bst i 15 **a** är numera ej skönjbar. Huruvida 16 **i** är stunget eller ej, kan ej avgöras. Av runorna 19—20 finnas endast hst, av 18 intet i behåll. Mellan 17 **f** och 19—20 har dock säkerligen funnits en runa; **iftir** (B 188) är därför sannolikare än **ifta** (Aschaneus). Av 21 **b** finnes hst tydlig och delar av nedre bst tämligen säkert. Något sk framför 21 **b** och efter 25 **n** finns numera icke kvar.

Aschaneus: 16—20 **ifta**. — Hadorph och Leitz: Framför 2 **r** en hst av en runa jämte ett sk ×. Intet sk efter 11 **n** och 20 **r**. 26 **s** är inskriftens sista bevarade runa. — På teckningen, som är signerad U. C. (Ulf Christophersson), finns på ett nedre, löst stycke av stenen ett par runor **an**. 2—5 **risa**. Intet sk efter 6 **a** och 20 **r**. — Norinder (hos Celsius): **kuphu ... bant ... stain · pini · iftir · biarn**. — Dybeck: **- sa · stain × pini · ifti ... iarn × s**. — Brate: **sa × stain × pina × ifta × biarn × s**.

Runstenen har varit prydd med ett kors av samma utseende som U 421.

421. Rosersberg, Norrsunda sn.

Pl. 64.

Litteratur: B 189, L 535. M. Aschaneus, *Collectaneum Monumentale Runicum* (F b 10), s. 12—13 (UFT h. 40, 1925, s. 33); J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 133; O. Celsius, *Svenska runstenar* (F m 60) 2, s. 474; UFT h. 6 (1877), s. 17; E. Brate, *Anteckningar* 1908 (ATA); G. Gihl i UFT h. 40 (1925), s. 75.

Äldre avbildningar: Aschaneus, teckning (a. a.); U. Christophersson, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* 3 och B 189); Brate foto 1908 (ATA).

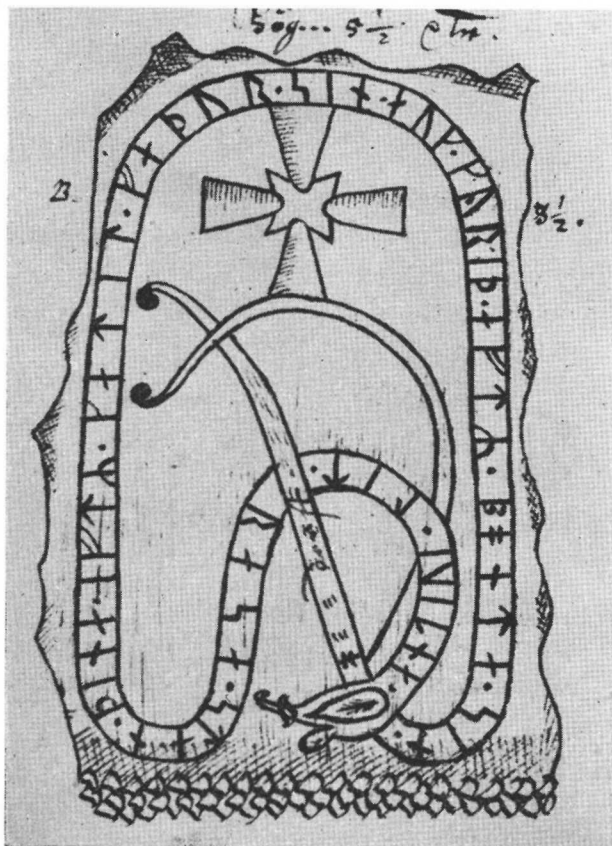

Fig. 126. U 421. Rosersberg, Norrsunda sn. Efter teckning av Aschaneus.

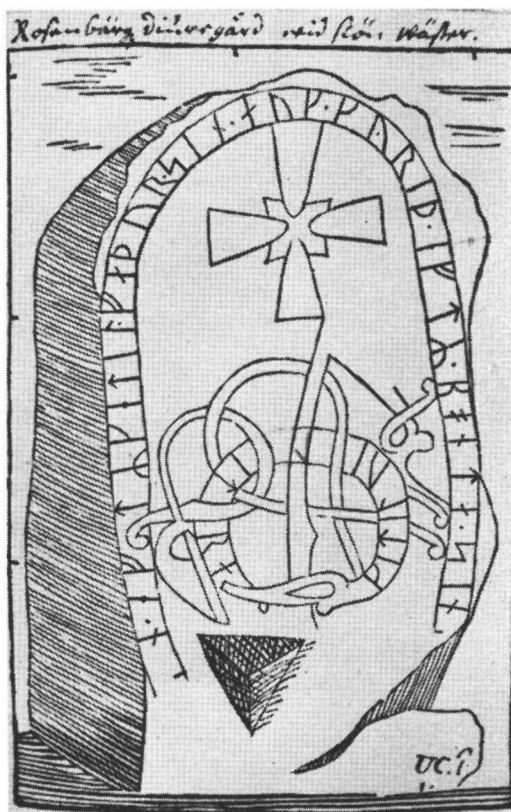

Fig. 127. U 421. Rosersberg, Norrsunda sn. Efter B 189.

Runstenen står i Rosersbergs park, o. 100 m. NNV om vattenverket, o. 150 m. S om »Grottan», 3 m. Ö om den lilla parkväg, som längs Mälarens strand går i nordvästlig riktning till »Grottan».

Stenen stod enligt Aschaneus »Wijdh Steendraget, nedan för Runtzar Bårgh, [och kallas än Vachtz Draget och steen]¹ . . . Wijdh Stendraget, västan för steen vdden, och Norska skalla, litet frå Siön, mitt före, där bomen hafuer varit för Sundet, vthj Norska väster ängien finness denna Runesten, och skriffth.» Aschaneus upplyser också, att »denna R. stenen är bränder af Suedie eeld, nedan opå skrefne sijdan i ormsens stiert». Ristningen var vänd åt V: »Versus occidentem solis», och som vanligt tillmäter Aschaneus detta en särskild innebörd: »Huilchen haffuer sin ögon och skriffth väster åt fiälen och hufvudstaden Sigtuna, Betydandes, att dässe äre Konungen och Metropoli vnderdånige.» Ristningen var ännu, av Aschaneus' teckning att döma, hel och oskadad. Svårt skadad nedtill, med åtskilligt av inskriften förstörd, framträder den däremot på träsnittet (signerat U. C.) i *Bautil*. Enligt anteckning i Peringskiölds *Monumenta* stod den i »Rosenbärgz diuregård wid siön väster» (B 189: »Rosenbergs djurgård», L 535: »Rosersbergs djurgård, V. vid sjön»). — O. Celsius: »Rosersberg i Norrsunda. Comminister Lindmark sade nyl. att en steen är der nyl. upfunnin. In jul. 1728.» Senare har han av Norinder erhållit läsning av inskriften (»die 15 Sept. 1728»); platsen anges sålunda: »i Rosersbergs diurgård, uthan i stranden, vid Skarfven». — I Dybecks samlingar finnes icke inskriften, och han har sålunda icke påträffat den. Däremot omtalas den i *UFT* 1877 såsom ännu bevarad, enligt meddelande av studenten C. M. Bolm. — Av allt att döma står stenen kvar på samma plats, som då den först avtecknades av Aschaneus. Och sannolikt är detta också stenens ursprungliga plats.

Ljusgrå gnejs-granit. Höjd 1,20 m., bredd 0,95 m. Ytan är ojämn och flagar av i skivor. Ristningen är tämligen väl huggen och tydlig.

Inskrift (med det inom [] supplerat efter äldre läsningar):

[kitil]lui [· l]it · ra[sa · stan · pina · e]ftir · ketil · fapür · sin · auk · kyriþ · eftir · bonta [· sin]

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55

Kættilvi let ræisa stæin þenna æftir Kætill, faður sinn, ok Gyrið æftir bonta sinn.

»Kättilvi lät resa denna sten efter Kättil, sin fader, och Gyrid efter sin man.»

Till läsningen: Runan 7 i är grund, ej fullt säker. 9 i är icke stunget. 24 f skadat, men bst tydliga. 28 e är tydligt stunget; likaså 44 y och 48 e. Däremot är 27 k icke stunget. Av 56 a finnes nedre delen, svagt.

Aschaneus: 1—7 antiui; 23 i, 28 a, 43—47 kyriþ, 48 a. Efter 59 n läser Aschaneus ännu en runa o. Han förutsätter, att här har stått namnet på Gyrids make. — B 189 (träsnitt signerat U. C.): 1—7 kitilui. Av 8 l finns endast nedre delen av hst. Efter 12 a är stenen skadad och inskriften förlorad till 22 n. 23 e, 28 e. Intet sk efter 36 r. 44 y, 48 e. — Norinder (hos Celsius): 1—26 þet · lr . . . ra . . . tn · eftir, 28 e, 44 y, 48 i. Han tillägger: »De öfrige runor vore bortspruckne, såsom ock i begynnelsen af inscriptionen.» Hela ordet 57—59 sin finnes ännu kvar. Det saknas emellertid hos Brate. Både på v. och h. sidan ha stycken av stenen fallit bort, varigenom några runor gått förlorade.

Stenen är rest över en man vid namn *Kætill* av hans dotter *Kættilvi* och hans hustru *Gyrið*. Om namnet *Kættilvi* se U 62, om *Gyrið(r)* U 77. Den *Kættilvi*, som omtalas i denna inskrift, kan icke vara densamma som *Kættilvi* på U 418.

Stenen har tydligen nedtill haft en mycket rik ornering, som tyvärr till stor del är förstörd och som har missuppfattats och förenklats på Aschaneus' teckning.

¹ Orden inom [] äro ett senare tillskrivet tillägg av Aschaneus.